

ŠIAULIŲ MEDELYNO PROGIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ, KILUS GAISRUI, PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių Medelyno progimnazijos (toliau-Progimnazija) darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, veiksmų, kilus gaisrui, planas (toliau – Veiksmų planas) reglamentuoja Šiaulių Medelyno progimnazijos darbuotojų (toliau – darbuotojai), dirbančių pastate, esančiame Birutės g. 40, Šiauliuose, (toliau – pastatas) veiksmus, kilus gaisrui.

2. Veiksmų plane vartojamos sąvokos:

2.1. **Budėtojas** – budintis (-ys) pastate įrengtoje budėtojo darbo vietoje.

2.2. **Gaisro gesinimo vadovas** – priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų pareigūnas (darbuotojas), atliekantis Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 18 straipsnyje nustatytas funkcijas gaisro vietoje.

2.3. **Pastato gaisro gesinimo vadovas** – ūkvedis, kuriam Progimnazijos direktorius pavedė kontroliuoti pastato priešgaisrinę būklę ir imtis priemonių priešgaisrinės saugos reikalavimams vykdyti ir kuris vadovauja gaisro gesinimui iki tol, kol atvyksta priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos.

2.4. Kitos Veiksmų plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo, Bendrosiose gaisrinės saugos taisyklėse, patvirtintose Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64 „Dėl Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių patvirtinimo“ galiojančia redakcija, ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose priešgaisrinę saugą, vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS PRANEŠIMAS APIE GAISRĄ

3. Apie kilusį gaisrą informuoja garsinis signalas, įsijungiantis suveikus automatinei gaisrinei signalizacijai. Evakuacinės pranešimų sistemos garsinis pranešimas įjungiamas, budinčiam darbuotojui patikrinus ir patvirtinus gaisro tikrumą. Darbuotojas, pastebėjęs kilusį gaisrą, jeigu automatinės gaisrinės signalizacijos garsinis signalas nesuveikia, turi nedelsdamas nuspausti artimiausią rankinį signalizacijos paleidimo mygtuką. Garsinis signalas turi būti išjungtas tik gavus gaisro gesinimo arba pastato gaisro gesinimo vadovo nurodymą. Automatinė gaisrinė signalizacijos sistema ir evakuacinė pranešimų sistema turi būti tikrinamos ne rečiau kaip kartą per metus.

4. Jeigu netoliese nėra rankinio signalizacijos paleidimo mygtuko, darbuotojas, pastebėjęs gaisrą, apie gaisrą budintįjį informuoja šiais telefonu: 841 524138, ar kitais galimais būdais.

5. Budėtojas, pranešęs apie kilusį gaisrą priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms, jeigu gaisro neįmanoma užgesinti savo pajėgomis, apie pastate kilusį gaisrą nedelsdamas informuoja pastato gaisro gesinimo vadovą, įstaigų, kurių buveinės yra pastate, vadovus ir savo tiesioginį vadovą. Budėtojas prireikęs iškviečia greitosios medicinos pagalbos ir kitas pagalbos tarnybas.

6. Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos iškviečiamos 112 telefono numeriu.

7. Paaiškėjus, kad gaisras likviduotas savo pajėgomis ir pavojus nebegresia, budėtojas turi darbo valandomis telefonu nedelsdamas apie tai pranešti priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms, o ne darbo ir poilsio valandomis – pastato gaisro gesinimo vadovui ir atsaukti pranešimą apie gaisrą per evakuacinę pranešimų sistemą ir išjungus automatinės gaisrinės signalizacijos sistemos garsinį signalą.

III SKYRIUS DARBUOTOJŲ IR MOKINIŲ EVAKUACIJA

8. Darbuotojai, išgirdę garsinį signalą, informuojantį apie kilusį gaisrą, nelaukdami garsinio pranešimo per evakuacinę pranešimų sistemą, turi nedelsdami be panikos išeiti iš pastato, o mokytojas, dirbantis klasėje, organizuoti mokinių eilę ir išeiti kartu su paskutiniu mokiniu. Mokytojas privalo įsitikinti, kad visi tuo metu esantys mokiniai išeina kartu su juo. Išėjus iš pavojaus zonos – mokytojas privalo sutikrinti mokinius pagal sąrašą. Išeiti privaloma per evakuacinius išėjimus. Draudžiama evakuotis keltuvu.

9. Atsakingi už informacines sistemas darbuotojai, esant galimybei, prieš evakuodamiesi, išjungia tarnybines stotis, išskyrus būtinas tarnybinei veiklai užtikrinti.

10. Ūkvedis, kilus gaisrui, išjungia elektros energijos tiekimą (pastato pagrindinėje skydinėje, išskyrus automatinės gaisrinės signalizacijos sistemą, evakuacinę pranešimų sistemą ir tarnybines stotis, būtinas tarnybinei veiklai užtikrinti).

11. Budėtojas įspėja per elektroninio skambučio sistemą, kad asmeniniai darbuotojų automobiliai turi būti nedelsiant pašalinti iš privažiavimo kelių, trukdančių sklandžiam priešgaisrinio gelbėjimo pajėgų transporto judėjimui ir patekimui prie pastato, atrakina vidinio kiemo vartus.

12. Už evakuaciją atsakingi:

12.1. I aukšto - technologijų mokytojas;

12.2. II aukšto - pavaduotojas ugdymui, jam nesant – socialinis pedagogas;

12.3. III aukšto – ugdymą organizuojantis skyriaus vedėjas, jam neasant – pradinių klasių mokytojas.

13. Budėtojas privalo atidaryti visus evakuacinius išėjimus, vartus į pastato kiemą, pakelti įvažiavimo į pastato kiemą užtvaram.

14. Atsakingi už evakuaciją darbuotojai turi užtikrinti, kad darbuotojų evakuacija vyktų sklandžiai, nekiltų spūsčių prie pastato išėjimų, į pastatą nepatektų pašalinių asmenų. Evakuaciniai išėjimai yra pažymėti evakuacijos planuose, pakabintuose progimnazijos koridoriuose. Evakuacijos planuose pagrindiniai evakuaciniai išėjimai pažymėti ištisine žalia linija, atsarginiai – žalia punktyrine linija.

15. Evakuacinių išėjimų vietos yra pažymėtos šviečiančiais žalios spalvos ženklais „Išėjimas“, kurie šviečia ir nutrūkus elektros tiekimui.

16. Išeidamas iš pastato, darbuotojas turi įsitikinti, kad išėjimo kelias yra saugus. Jeigu išėjimo kelyje durys yra uždarytos, darbuotojas turi lėtai praverti duris ir, jeigu už jų nematyti nei dūmų, nei ugnies, gali eiti toliau. Jeigu išėjimo kelyje durys uždarytos ir nuo jų juntamas karštis, darbuotojas negali jų atidarinėti ir turi eiti atsarginiu keliu. Jeigu evakuacijos metu visi keliai vienodai saugūs, t. y. nematyti nei ugnies, nei dūmų, turi būti išeinama per artimiausią evakuacinį išėjimą.

17. Jeigu pastato patalpoje yra pilna dūmų, darbuotojas turi veidą prisidengti drėgnu audeklu ir eiti pasilenkęs arba šliaužti.

18. Dūmams ar liepsnomis užblokavus išėjimus, darbuotojas turi uždaryti pastato patalpos duris ir pagal galimybes drėgnais skudurais apkamšyti duris, kad apsisaugotų nuo dūmų. Darbuotojas turėtų atidaryti langą ir šauktis pagalbos, mojuodamas ryškiu daiktu bandyti atkreipti į save dėmesį.

19. Užsidegus drabužiams, darbuotojas turi užsidengti veidą rankomis, griūti ant žemės, raičiotis tol, kol ugnis užges. Jei užsidegė kitas darbuotojas, reikia jį pargriauti, ugnį gesinti nuo galvos link kojų užklojant tankiu audeklu arba užpilant vandeniu.

20. Išėję iš pastato, darbuotojai turi nedelsdami susirinkti sutartoje vietoje (Lopšelio-darželio „Žilvitis“ teritorijoje, šalia progimnazijos) ir prisistatyti tiesioginiams vadovams ar juos pavaduojantiems asmenims, kurie registruoja iš patalpų išėjusius darbuotojus ir informuoja pastato gaisro gesinimo vadovą arba gaisro gesinimo vadovą apie tai, ar visi darbuotojai ir mokiniai evakavosi.

21. Esant šaltam metų laikui ar nepalankioms gamtinėms sąlygoms, sėkmingai užregistruoti išėję darbuotojai ir mokiniai per centrinį įėjimą sueina į pastatą (jeigu jis yra saugus), tačiau grįžti į darbo vietą galima tik gaisro gesinimo vadovui arba pastato gaisro gesinimo vadovui leidus. Jeigu grįžti į pastatą nėra galimybės, darbuotojai ir mokiniai, gali laukti netoliese esančiuose pastatuose.

IV SKYRIUS GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS

22. Pastato gaisro gesinimo vadovas, kol neatvyko priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, turi vadovauti gaisro gesinimui.

23. Pastato gaisro gesinimo vadovas, įsitikinęs, kad priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos iškvietos, skiria darbuotoją, kuris gerai orientuojasi pastate ir žino vidaus gaisrinio vandentiekio gaisrinių čiaupų vietas, priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms sutikti ir gaisro gesinimo vadovui konsultuoti. Šis darbuotojas atvykstančių priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų laukia pastato prieigose.

24. Pastato gaisro gesinimo vadovas, kol atvyks priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, turi:

24.1. imtis priemonių gaisrui gesinti;

24.2. vadovauti darbuotojų ir materialinių vertybių evakuacijai;

24.3. prireikus iškviešti reikalingas specialiąsias tarnybas;

24.4. užtikrinti, kad prireikus būtų išjungta elektros energija (išskyrus automatinės gaisrinės signalizacijos sistemą, evakuacinę pranešimų sistemą ir tarnybines stotis, būtinas tarnybinei veiklai užtikrinti), uždarytos įvairios komunikacijos ir atlikti kiti veiksmai, kuriais būtų siekiama sustabdyti gaisro plitimą;

24.5. neleisti darbuotojams atlikti jokių veiksmų dūmų pilnoje gaisro zonoje, siekdamas išvengti darbuotojų apsinuodijimo kenksmingomis medžiagomis.

25. Atvykus priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms, pastato gaisro gesinimo vadovas turi gaisro gesinimo vadovą informuoti apie gaisro aplinkybes, apie pastate galėjusius likti darbuotojus ir kitas aplinkybes, suderinęs su gaisro gesinimo vadovu gali skirti į pagalbą priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms darbuotojus materialinių vertybių evakuacijai.

26. Gaisro gesinimo vadovo nurodymai gesinant gaisrą yra privalomi visiems darbuotojams. Gaisro gesinimo metu draudžiama trukdyti priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų veiksmams. Gaisro gesinimo vadovo nurodymus turi teisę atšaukti tik jis pats.

V SKYRIUS

GESINIMO PRIEMONIŲ IR TECHNIKOS NAUDOJIMAS

27. Prieš gesinant elektros įrenginį, būtina išjungti įtampą degančiame ir šalia esančiame elektros įrenginyje. Jeigu nesuveikia automatiniai saugikliai, elektros tiekimą degančiam įrenginiui reikia išjungti rankiniu būdu, t. y. kištuką ištraukti iš elektros lizdo. Jeigu to padaryti negalima, iki 1000 V veikiančius elektros įrenginius galima gesinti angliarūgštės ar miltelių gesintuvais. Gesintuvo instrukcijoje yra pažymėta, ar leidžiama gesinti veikiančius elektros įrenginius. Darbuotojas, gesindamas elektros įrenginius, turi laikytis saugaus vieno metro atstumo.

28. Ugnies gesintuvai paleidžiami tokiu būdu:

28.1. reikia nutraukti plombą;

28.2. ištraukti apsauginį kaištį;

28.3. gesintuvo žarnelę nukreipti į gaisro židinį;

nuspausti rankenėlę.

29. Gesintuvą reikia laikyti statmenai, kad nesumažėtų gesinimo čiurkšlė. Gesinti pradedama nuo intensyviausios degimo vietos. Reikia nuslopinti pagrindinę liepsną, o vėliau gesinamąją medžiaga padengti visą degantį paviršių.

30. Labai svarbu, kad gesinamąją medžiaga būtų padengtas visas degantis paviršius.

31. Gesinant gesintuvu, reikia stovėti tarp liepsnos ir išėjimo, kad būtų galimybė atsitraukti.

32. Gesinant tą patį gaisro židinį keliems asmenims, jeigu yra keli gesintuvai, reikia juos panaudoti vienu metu, o ne kiekvieną iš eilės.

33. Jeigu dega išsilieję skysčiai, reikia pradėti gesinti nuo artimiausio krašto, gesinamosios medžiagos srovę 15–30 laipsnių kampu nukreipiant į degantį skystį. Reikia stengtis neištaškyti degančio skysčio.

34. Gesinimas turi būti nepertraukiamas, t. y. tol, kol ištuštėja gesintuvas. Jeigu nepavyksta užgesinti per 8–10 sekundžių (pirmu gesintuvu), darbuotojas turi mesti gesintuvą ir iš degančios patalpos evakuotis į lauką.

VI SKYRIUS

MATERIALINIŲ VERTYBIŲ EVAKUACIJA

35. Esant pavojui, kad nuo gaisro gali nukentėti materialinės vertybės, baigus darbuotojų evakuaciją turi būti organizuojama materialinių vertybių apsauga ar evakuacija.

36. Jeigu patalpa pilna dūmų, leidus gaisro gesinimo vadovui, formuojama darbuotojų, kurie išneša materialines vertybes į saugią zoną.

37. Įstaigų materialinių vertybių, kurias, kilus gaisrui, būtina apsaugoti ar evakuoti, sąrašą nustato įstaigų, kurių buveinės yra pastate, vadovai savo sprendimu.
